

Metodika
Blok 4
Holocaust

Holocaust

CÍLOVÁ SKUPINA

ZŠ / 14–15 let

ČASOVÁ DOTACE

45 minut

MEZIPŘEDMĚTOVÉ
VZTAHY

Občanská výchova /
Etická výchova

KLÍČOVÁ SLOVA

druhá světová
válka / hodnocení
minulosti /
holocaust / rasismus

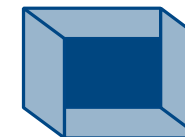
Anotace lekce

Lekce seznamuje žáky a žákyně s příběhem Anny Frankové a skrze analýzu jejího deníku a dalších pramenů odkrývá obecnější rysy nacistického pronásledování židovského obyvatelstva. Lekce je pojata jako úvod do tematiky holocaustu.

Badatelská otázka

Proč se Anna musela ukrývat?

Vzdělávací cíle

Obsah

- druhá světová válka
- holocaust
- dějiny rasismu

Historické myšlení: Dobové perspektivy

- Žáci analyzují vztah konkrétní osoby k překotným dějinným událostem.

Badatelské dovednosti

- Domýšlíme významy.
- Třídíme informace a prameny.

Vazba lekce na RVP ZV (2021)

D-9-7-04 / na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

Zdroje

Zdroj 1

Fotografie ze života Anny Frankové

název

komentář

Fotografie Anny Frankové z amsterdamské školy z roku 1940.

Zdroj 2

Deník Anny Frankové a fotografie z úkrytu Anny Frankové

název

komentář

Deník Anny Frankové je unikátní dokument zachycující osobní postřehy a poznámky vedené od června 1942 do srpna 1944. Po druhé světové válce ho vydal Annin otec, který jako jediný přežil koncentrační tábor. Nějakou dobu se vedly debaty o jeho pravosti, nicméně dnes je všeobecně považován za pravý.

Fotografie zachycující vchod do tajného bytu v Amsterdamu, kde Anna Franková žila se svou rodinou od července 1942 až do jejich zatčení v roce 1944. Dnes není zcela jasné, kdo rodinu Frankových udal.

Zdroj 3

Fotografie z nacistického Německa

název

komentář

Fotografie z 30. let 20. století z Německa, které zachycují zejména formy rasového bojkotu židovského obyvatelstva. Davidova hvězda byla od roku 1939 povinnou součástí oděvu Židů na mnoha místech pod vlivem nacistického Německa, od roku 1941 pak všude.

Zdroj 4

Kámen zmizelých

název

komentář

Stolpersteine neboli Kameny zmizelých jsou drobné upomínky umístované zejména na chodníky v místech, kde žili lidé zavražděni v rámci holocaustu. První z nich instaloval v Kolíně nad Rýnem roku 1992 umělec Gunter Demnig. Dnes jich je po celé Evropě více než 75 000, z toho 400 v České republice. Tento konkrétní

se nachází v Amsterdamu v ulici Merwedeplein 37/II, kde rodina Frankových bydlela v době před svým skrýváním v letech 1939–1942.

Zdroj 5

HistoryLab: Měl si kleknout?

název

<https://cviceni-test.historylab.now.sh/dev/mel-si-kleknout/>

link

Návrh postupu

 Fáze

 Popis

 Učitel

 Žák

Fáze 1 5 minut	evokační práce s fotografií	Zadá úkol a otázky, představí badatelskou otázku.	Prohlédne si úvodní fotografii a zodpoví otázky, které s ní souvisejí.
Fáze 2 15 minut	práce se zdroji	Představí text a fotografie, zadá úkol.	Přečte úryvek z Annina deníku a prohlédne si fotografie. Následně odpoví na otázky.
Fáze 3 10 minut	analýza fotografií	Zadá úkol a popíše výstup (jeden pojem nejlépe).	Prohlédne si fotografie a hledá zastřešující pojem. Následně formuluje vztah k Anně Frankové.
Fáze 4 10 minut	překlad nápisu na kameni	Zadá úkol a pomáhá s technologiemi (Google Translator)	Za pomoci internetu přeloží nápisy na kameni.
Fáze 5 5 minut	zodpovězení závěrečné otázky	Opětovně položí badatelskou otázku.	Zodpoví badatelskou otázku.

Kritéria hodnocení

Základní úroveň

Charakteristika odpovědi na badatelskou otázku

Žáci identifikují primární faktický důvod, aniž by rozpracovali jeho podstatu.

Příklad odpovědi

Protože byla Židovka.

Střední úroveň

Charakteristika odpovědi na badatelskou otázku

Žáci identifikují důvod a jsou schopni reflektovat Anninu perspektivu.

Příklad odpovědi

Byla Židovka a bála se o svůj život.

Pokročilá úroveň

Charakteristika odpovědi na badatelskou otázku

Žáci identifikují důvod, jsou schopni reflektovat Anninu perspektivu a zároveň obecnější nacistický antisemitský rámec jejího příběhu.

Příklad odpovědi

Byla Židovka, pronásledovaná v rámci vlny nacistického antisemitismu, a měla strach.

Doporučená literatura

BARNOUW, D. – STROOM VAN DER, G.
Kdo udal Anne Frankovou
Praha 2014

HILBERG, R.
Pachatelé, oběti, diváci. Židovská katastrofa 1933–1945
Argo, Praha 2002

Metodika
Blok 4
Holocaust

Holocaust

Autor lekce:
Marek Fapšo

Grafická úprava:
Hedvika Člupná

Všechny metodiky a pracovní listy jsou v elektronické podobě ke stažení na webových stránkách Národního pedagogického institutu České republiky.

Rok vydání 2022

Národní pedagogický institut České republiky
www.npi.cz

npi | Národní pedagogický institut
České republiky